

A whimsical illustration of a winter night. In the foreground, a yellow bird with a black cap sits on a snow-laden tree branch. The background features a snow-covered landscape with a small cabin with a warm light glowing from its window. The sky is dark blue with falling snow and stars. The overall mood is cozy and festive.

РОЖДЕСТВЕНСКИ БААГОВЕСТНИК

ПРАЗНИЧЕН БРОЈ

СЪДЪРЖАНИЕ

Рождество Христово

*Витлеемският храм
“Рождество Христово“*

Интервю с баба Радка

Кой е “Дядо Коледа“?

Коледната елха

Рождество в гората

*Рождество Христово в
иконографията*

Нашата празнична анкета

Преподобни Роман Сладкопеев

*Как празнуваме Рождество
Христово*

Над броя се потрудиха: Атанас Андонов, Богдана Илиева, Борислав Дочев, Вероника Станева, Галина Пенчева, Златина Въллова, Ива Бързина, Магдалина Градинарова, Павлина Янчева, Стефан Гагов.

Издание на Неделното училище при катедрален храм “Успение Богородично”

Година I. Празничен брой.
януари 2011 г. София.

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Преди да се роди Иисус Христос, далече на Изток се появила нова звезда. Първи я забелязали трима премъдри царе звездобройци - Мелхиор, Гаспар и Валтасар.

Всеки от тях с удивление се питал каква е тази чудна звезда. Разтворили древни книги, за да потърсят в тях някакво указание и попаднали на предсказанието на пророк Валаам: “Ще изгрее звезда от Якова и ще се издигне цар от Израиля.” Те разбрали, че е дошло времето това да се изпълни - да се роди в човешка плът Господ. Всеки от тях решил, че подобава да отиде в Юдея, за да Му се поклони и тръгнал с подаръци. По Божий промисъл те се срещнали по пътя и скоро разбрали, че имат една и съща цел. С радост продължили заедно. А чудната звезда, съвсем не като другите звезди на небето, се движела денем и нощем във въздуха и ги водела. Всъщност това била ангелска сила, която се явявала във вид на звезда.

По същото време далече на запад Цезар Август издал указ за преброяване на населението по цялата Римска империя. Всеки поданик бил длъжен да се запише

там, откъдето произхождал неговия род. Тъй като свети Йосиф Обручник, който по това време живеел в градчето Назарет, произхождал от рода на свети цар Давид, то според царския указ трябвало да се отпрати към Витлеем - родината на неговите предци. Натам трябвало да се отпрати и Пречистата Дева Мария, въпреки своето положение, понеже подлежала на записване наравно с мъжете, като единствена останала жива от своя род.

След дългия и уморителен път те се оказали най-послед във Витлеем. Но закъснелите святи пътници ги очаквало разочарование - странноприемниците и къщите там били препълнени с хора, надошли от всякъде за преброяването. Праведният Йосиф търсил безуспешно подслон до вечерта. Така им се наложило да се приютят в намиращата се недалеч от града пещера, в която при лошо време местните хора скривали добитъка си.

В тази пещера, в полунощ, когато Пречистата и Преблагословена Дева Мария се молела с гореща любов към Бога, се родил в плът Господ Иисус Христос. Родил се, както в древност

предсказали светите пророци:

”Когато тихо мълчание обгръщало всичко ...”

Така, далеч от хората, в святата нощ в 747 година от основаването на Рим или 5503 година от Сътворението се извършило великото тайнство на Богоявяването - Раждането на

Христа Спасителя.

Като повила Младенеца с донесените от Назарет пелени, Пресвета Богородица Го положила в яслите, където обикновено слагали слама за храна на животните.

Според Преданието там били завързани един кротък вол и дългоухо магаренце, които с дъха си сгривали Божествения Младенец и така послужили на своя Създател.

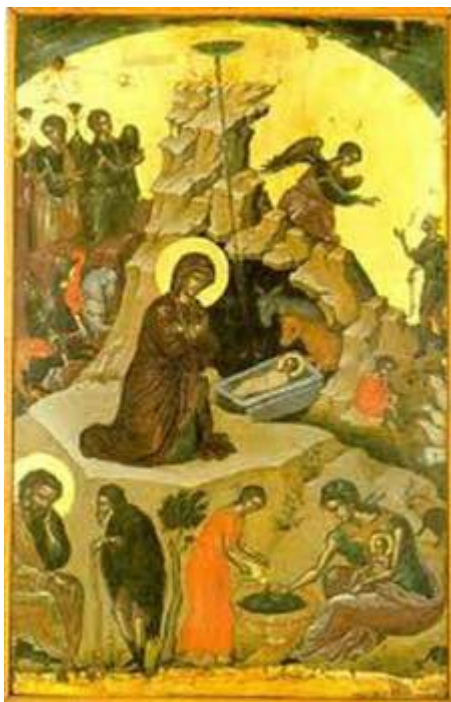
Първи за слизането на Бога на земята узнали прости овчари, които недалеч от Витлеем пазели овците си.

Съвсем неочаквано небето над тях се озарило от дивна светлина - ангел

Божий им се явил в неизказана слава (в сияние) и възкликнал:

“Възвестявам ви велика радост, която ще бъде радост за всички хора: сега ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ.”

Едва ангелът произнесъл това и небесната светлина станала още

по-ярка - пред очите на изумените пастири се явило огромно множество ангели. Над потопената в сън земя се разнесла тяхната тържествена песен: “Слава в вышних Богу и на земли мир в чловецех благоволение...”

Забързано овчарите тръгнаха за Витлеем, за да разберат какво се е случило.

Необичайна светлина от пещерата, недалеч от града, привлякла вниманието им. Побързали да видят какво става там и се зарадвали, като попаднали на Света Богородица, Свети Йосиф и лежащия в яслите Младенец. Те повярвали, че Този Младенец е наистина очаквания Спасител - Христос Господ и без колебание Му се поклонили. После разказали какво видели и чули от

ангелите. А Света Богородица запазила в сърцето си всичко видяно и чуто.

В самия ден на Христовото Рождество в Йерусалим пристигнали тримата царе-влъхви, водени от чудната звезда. Но щом влезли в града, тя изчезнала - Бог така ѝ заповядал. Объркани, те започнали да разпитват минувачите, дали знаят къде е новороденият юдейски Цар. Смаяните хора само се споглеждали - никой нищо не знаел.

Впечатляващата вест бързо се разнесла из града и, разбира се, стигнала до злия цар Ирод. Смутен и изпълнен със страх да не изгуби престола си, той побързал да разпита първосвещениците и мъдреците юдейски къде трябва да се роди Христос. Като разбрал, че Писанието ясно посочва Витлеем за роден град на Спасителя, той поканил тримата царе - влъхви и започнал да ги разпитва кога се е появила звездата. Накрая им казал:

“Идете във Витлеем и намерете Младенеца, пък се върнете да ми кажете, та да отида и аз да Му се поклоня.”

Щом мъдреците излезли от Йерусалим, на път за Витлеем, звездата отново блеснала пред тях и ги повела към Витлеемската пещера. Като

съзрели Младенеца, просветени от Божията благодат, те повярвали, че Той е наистина предсказания цар. Дълбоко му се поклонили, после извадили донесените от тях скъпи дарове и ги поставили пред Него. Мелхиор принесъл Богу злато - като Цар на царете, Гаспар Му подарил благовонен ливан - като на Бог. А Валтасар Му подарил смирна - като на човек.

Щом изпълнили всичко, за което дошли, влъхвите се отправили към домовете си. Този път обаче те не минали през Йерусалим, защото ангел Божий ги предупредил да не се срещат повторно със злия цар Ирод.

На път за дома те разказвали на всички за родилия се Господ и Спасител на света.

Така се изпълнило казаното от светите пророци за раждането на Спасителя. Сбъднали се думите: “Когато тихо мълчание обгръщаше всичко и нощта се преполовяваше в своя път, Твоето всемогъщо Слово, Господи, слезе от небесния царски престол като силен воин посред загиващата земя.”

Богдана Илиева

Витлеемският храм „Рождество Христово“

Базиликата „Рождество Христово“ е построена над пещерата Рождество, където се намират главните християнски светини – мястото на Рождество Христово и св. Ясли, в които се е родил Христос.

През 4 - век св. Царица Елена построява над пещерата великолепна базилика. Части от цветните мизайки на този храм могат да се видят и сега. Първоначалната постройка била

разрушена от император Юстиниан (6-век), който построява на същото място нова петкорабна кръстообразна църква – по-голяма, но не така красива и величествена

както първата постройка. Входът към нея е с нисък горен праг, за да влиза всеки посетител с наведена глава. По описания на съвременници, фасадата на тази базилика била

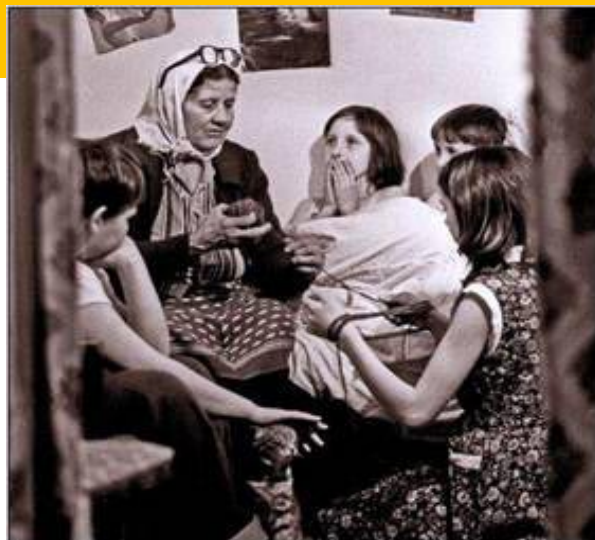

украшена с цветни мозайки в персийски дрехи, и и има вид на крепост. със сцени от Рождество пощадили постройката. Няколко века е оцелял Христово и поклонението Тази базилика без покритие, защото на персийските мъдреци. е единственият покривът му бил Именно тези изображения православен храм от олово и турците през 614 г. спасили в Палестина, който го използвали за храма от разрушаване от останал неразрушен отливане на куршуми. персите. Завоевателите в продължение на 14 Възстановен е през 19 видели изображенията века. Само външно е бил век. на мъдреците, облечени изменян и дострояван, *Борислав Дочев*

ИНТЕРВЮ С

БАБА РАДКА

Как са празнували Рождество Христово нашите дядовци и баби. Решихме да научим нещо повече по този въпрос и за целта се срещнахме с баба Радка, редовен посетител на службите в нашия храм. Ето какво ни разказа тя.

Аз сам баба Радка и сам родена през 1941 година още преди да дойде комунистическия режим, но като дете сам израснала в комунистическия режим. Тогава беше забранено да се празнуват тези празници, но независимо от това моята майка, която се казва баба Димитрина, не признаваше новите разпоредби на комунистите и ние винаги си празнувахме всички църковни празници, а най-вече Рождество Христово и Възкресение Христово. Едно време ние не можехме да не постим целите пости рождественските, беше задължително да постим. И тогава срещу Рождество Христово, когато се празнува Бъдни вечер, в този ден моята майка приготвяше специални храни, които се слагат по традиция на

българската трапеза. Вечерта се събирахме всички. Разбира се, преди това цялата къща трябваше да бъде много хубаво изчистена и подредена. А вечерта, малко преди да седнем на трапезата, накичвахме елхата, нашите никога не позволяваха да се украсява елхата преди да дойде самата Бъдни вечер. Ние винаги си имахме елха. Тогава не се продаваха елхите на нашата Коледа (т.е по стар стил – на 7-ми януари – бел. ред), затова ние си купувахме елхата по-рано и успявахме да я съхраним, за да не изпаднат игличките. Докато майка ми готвеше вечерята, ние с баща ми украсявахме елхата, която беше много богато обкичена със свещички. През това време майка ми приготвяше трапезата. На нея тя слагаше мед, постен фасул, сармички, тиквеник, орехи, ябълки, круши и ошав. Най напред се правеше постна питка. В нея се поставяше една паричка. На нея се слагаше свещичка и след това баща ми казваше молитвите, а после с кадилница прекаждаше цялата къща и накрая сядахме на трапезата. Баща ми отчупваше от питката, като най-напред отчупваше парче за св. Богородица и го оставяше на страна. След това даваше на нас - по старшинство.

В печката ние слагаме едно голямо дърво, което се наричаше “бъдник”. То не гореше, ами само тлееше и на сутринта трябваше да си запалим от жарта му огън.

Имахме и подаръци, но не ги слагаме под елхата, ами направо ги подарявахме. На мен всеки път ми правеха играчки. На децата винаги се подаряват играчки, а не дрешки, защото това беше задължение на родителите (да шият или да купуват дрехи на децата си – бел. ред.). На другата сутрин през махалата минаваха деца, които пееха песента “Бог се роди, Коледо”. Майка ми им даваше бонбони, орехи и всякакви други плодове, които имахме. След това се приготвяхме и отивахме на църква. Когато се върнехме от църква, вече можехме да ядем блажна храна. Когато е имало празници по време на рождественския пост, ние не сме могли да ходим на църква, защото аз съм била на училище, а майка ми и баща ми са били на работа. Майка ми много почиташе св. Варвара и ни казваше, когато приближаваше този празник, да ѝ се помолим, защото тя пази от внезапна смърт (т.е когато човек умре без да се е изповядал и причастил – бел. ред.). На св. Николай майка ми винаги правеше пълнен шаран, който е опечен в печката. Така празнувахме празниците св. Николай и св. Варвара.

Интервюто взе

Атанас Андонов

КОЙ Е “ДЯДО КОЛЕДА”?

Дядо Коледа, известен по света още като Санта Клаус, Свети Николай, Крис Крингъл и дядо Мраз, е едновременно исторически и митологичен герой, чието име се свързва с носенето на подаръци на Рождество Христово. Представян е като закръглен старец с дълга бяла брада, облечен в червено и бяло. Някои считат, че съвременният образ на дядо Коледа е създаден от компанията Кока Кола (Coca Cola), която в рекламите си изменя образа на свети Николай.

Първообразът на добрия старец може да се търси в лицето на Свети Никола, роден и живял около трети - четвърти век във византийската провинция Кападокия, днешна Турция. Той станал епископ много млад.

Останал е в историята като благороден, щедър, дълбоко религиозен и посветен на църквата човек. Дарил цялото си богатство на бедните и онеправданите. В памет на неговата щедрост е останала традицията хората да си разменят подаръци.

В Гърция не съществува традиционно вярване, че Свети Никола носи подаръци на децата.

От къде идва Дядо Коледа?

Имало едно време един добър старец на име Николай...

Свети Николай е роден през втората половина на III век. Семейството му било знатно и богато. Чичо му, епископ на град Патра, приел племенника си в храма и отгук нататък той щял да му служи до края на дните си. За разлика от повечето свои събратя светци, Никола или Николай починал в почит и признание на преклонна възраст. Не изпитал мъчението на преследвачи и ексекutori, но изпитал радостта да даваш. Когато починали родителите му, раздал своя имот и никой не научил за станалото.

Преданието разказва как спасил един обеднял човек с три дъщери. Когато изгубил всичките си пари, човекът бил решен на всичко, дори да продаде дъщерите си. Но светецът не позволил това да стане. Една нощ разореният търговец получил неочакван дар - кесия с жълтици била поставена на прозореца. С нея оженил едната си дъщеря за богат жених и тя заживяла добре. После получил нов дар - кесия с жълтици и за втората си

дъщеря. После - за третата. Накрая и за себе си намерил жълтици. Хукнал да гони странника, който му подхвърлил парите, тичал след него, в мига, в който почти го застигнал, съзрял в него Божия пратеник, осъзнал, че само такъв можел да бъде той, само свят можел да бъде неочаквания дар, който го спасил от грях. Оттогава почитат св. Николай като закрилник на имота и парите.

Ние празнуваме **Никулден** — на 19-ти декември. В Германия, Холандия и Белгия празникът принадлежи на децата. Те слагат обувките си навън и, ако са били послушни през годината, ще открият в тях шоколади, бонбони и подаръци. Но ако децата са били лоши през годината, ще видят в обувките си въглени и съчки.

Павлина Янчева

КОЛЕДНА ЕЛХА

Коледната елха е една от най-разпространените традиции, свързани с празнуването на Рождество

хората са украсявали само клонки от елхи, ели, борове и чак през 1597 г. започват да украсяват цели дървета. Вечнозелените дръвчета символизират вечен живот. Те са сред най-значителните части от празничния обред. Постепенно украсите на елхата стават по-богати; коледните дръвчета

Христово и представлява украсяване на вечнозелено иглолистно дърво.

Преди Коледа дървото се отсича, внася се в дома и украсява с разноцветни светлини, орнаменти и лакомства. В отделни случаи се украсяват големи улични дървета на стратегически места, без да бъдат отсичани. Също така в някои случаи вместо живи дървета се използват изкуствени.

Макар че днес коледната елха се счита за християнски обичай, всъщност

той възниква в езическата древност. В Древен Египет са украсявали палмите. Германските племена по-късно украсяват вечнозелени клонки, за да отпразнуват дара на светлината около най-късия ден на годината - 21 декември. В началото

се обкичват с гирлянди, множество светлини и коледни играчки.

Обикновено на върха на коледната елха стои голяма звезда, която символизира пътеводната звезда, показала пътя на тримата мъдрци при раждането на Иисус Христос. Популярна украса за елхите са и ангелчетата, топките в най-разнообразни цветове, захарните пръчки и понякога свещички. Най-използваните и типични коледни цветове са червеният и златният.

ОТ КЪДЕ ИДВА ОБИЧАЯТ ЗА КОЛЕДНАТА ЕЛХА?

Историята на Коледната елха е дълга и оспорвана.

Една от най-древните легенди е свързана с бенедиктинския монах Свети Бонифаций, почитан като апостол на Германия. Проповядвайки християнството, той използвал елхово дърво и неговата триъгълна форма като аналогия на Светата Троица. Всеки един от ъглите представлявал Отца, Сина и Светия Дух. Заради езическата почит към елата обаче мнозина започнали да я отричат като Божие дърво.

Историята за свети Бонифации разказва още, че той видял как една млада ела расте в корените на стар дъб и възприема алегорично картината като знак за налагането на християнската вяра в едни трудни времена, когато езическите вярвания са били все още силни (675 година). За св. Бонифаций елата е символ на християнството.

Обичаят на коледната елха по света

- За първи път елхата става коледно дръвче в Германия. Езичниците германци вярвали, че в нея живее духът на гората, който ги закриля, а по-късно, когато се покръстили, те приели, че вечнозеления цвят на клоните на елхата символизира вечната вяра в Христос. От германските обичаи дошъл и този, елхата да се украсява с играчки, светлини и под елхата да се оставят много подаръци.

- В Швеция елхата се украсява от бащата. Никой друг няма правото да я вижда до раздаването на подаръците.

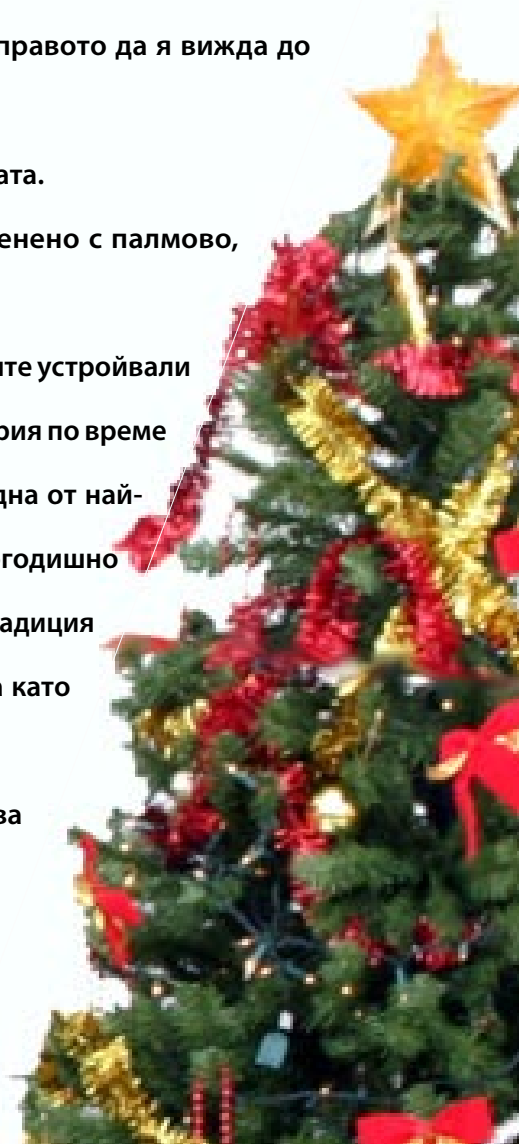
- Вместо елха, виецанците пък украсяват клоните на прасковата.

- В страните от Латинска Америка коледното дръвче е заменено с палмово, отрупано с памук.

- В България обичаят да се украсява елха идва от Русия. Руснаците устройвали украсяване на коледни дръвчета в по-големите градове на България по време на Руско-турската освободителна война. Така елхата станала една от най-популярните украси за Рождество. Тя е не само коледно, а и новогодишно дръвче. В СССР през 1920-те елхата е забранена като религиозна традиция и едва в 1936 година е разрешена отново, но не като коледна, а като новогодишна традиция.

- Напоследък в Китай стана много модно да се ходи на църква по Коледа. Макар че по-голямата част от китайците не са християни, те с интерес слушат на китайски език празничните коледни литургии в католическите храмове.

Павлина Янчева

РОЖДЕСТВО В ГОРАТА

„Аааа-а-пчхи!” – каза Ежко и се събуди. До него лежаха познати кълбенца. Татко очевидно беше онова кълбенце, което високо хъркаше. А това е Мама, тихо похъркваща и сестричката Ежка, уморено въздъхваща. „Сигурно пак сънува бабините кифлички с чудесното ябълково сладко, лакомничка такава...” – помисли Ежко, облизвайки се. А ето я и спящата Бабка със своите огромни очила. Цялото семейство мирно си спи, а Ежко – не. Той пое дълбоко въздух и радостно възкликна. Ежко почувства мирис на нещо вкусно и приятно, направо като мириса на бабините кифлички. Той се сети, че мирише на Рождество, да-да, на Рождество. Ежко никога не беше помирисвал това Рождество и дори не го беше пробвал, но още от преди го обичаше и знаеше, че сега мирише именно на него.

Веднъж, в първото в неговия живот

лято, той чу как птичките весело чуруликаха за Рождество, за това, че когато То дойде, ще могат да се променят в нова перушина. „Рождество!!!” – възторжено подхвана катеричката. „Рож-дес-тво!!!” – делово рече Чичо Кълвач и продължи да чука. „Рож-дес-тво...” - изрече бавно Ежко, сякаш за да усети вкуса на думата. После още веднъж я произнесе бавно и каза: „А какво е това – Рождество”?

„Това е такава, такава...- Катеричката на минута мечтателно се замисли. – Това е такава пухкаво като моята опашка.” – бързо изрече катеричката и се шмугна в хралупата си.

“Що за обяснение е това? – рече презрително Лиса. -Рождество - това е такава едно блестящо, приличащо на брилянт.” Лиса никога в живота си не беше виждала брилянти, но много искаше да види. Ето тогава Ежко разбра, че трябва непременно - пренепременно да види това Рождество и задължително, да-да, задължително да го пробва на вкус. Нали той никога през живота си не беше пробвал Рождество. И Татко също. И дори Бабка, но тя каза, че това сигурно е нещо топло и меко, като любимите ѝ чорапи.

Превод от руски: Галина Пенчева

Източник : www.scouts.ru

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО В ИКОНОГРАФИЯТА

Кратка история на иконописца

Трудно е да се каже кога в исторически план са възникнали иконите. Според едно предание първите икони са дело на Св. Лука, който направил поне три изображения на Божията майка: "Одигитрия" (Пътеводителка, "Елеуса" (Умиление) и едно в което Св. Богородица е без Младенеца в молитвена поза. Според същото това предание самата тя благодарила и благословила Св. Апостол и Евангелист Лука и чрез него всички иконописци, казвайки: "Божие благословение на родения от мен по моето застъпничество да бъде върху тях. Друго предание ни препраща в далечна Палестина, във времето, в което там е проповядвал

самият Иисус Христос, който бил посетен от пратеници на Едеския цар, страдащ от тежка неизлечима болест. Когато бил помолен да излекува техния господар Иисус Христос взел парче плат, изтрил лицето си в него и там то се отпечатало. Това е единият от неръкотворните образи на Спасителя.

Другият неръкотворен образ е този, който се е отпечатал върху платното, с което Св. Вероника подсушила лицето на Господа, докато Той отивал към Голгота. За жалост и двата неръкотворни образа, както и много други Святи изображения, били унищожени по време на иконоборческия период.

Иконата на

Рождество Христово

В центъра на иконата е Света Богородица, която е легнала върху голям червен плащ. Зад нея се намира пещерата, където в една ясла, увит в бели пелени, е Младенеца. Света Богородица се намира в пещерата, в близост до яслата. В пещерата ние виждаме яслата на вола и на осела, наведени над бебето. Над пещерата прониква лъч светлина. Това е светлината на Витлеемската звезда. В горната дясна част на иконата традиционно се изобразява архангел Гавраил, леко наклонен към пастир, олицетворяващ множеството пастири, получили благата вест. В ляво има трима ангели.

По-надолу, под ангелите, влъхвите са представени обикновено на коне. Един от тях е тъмна кожа. Мъдреците възпяват в себе си всички народи на земята. Първият се нарича Мелхиор – той е стар, с посивели коси и дълга брада. Вторият,

Гаспар, е млад, без брада и с розови страни на лицето. Третият, Балдасар, е тъмнокож и с брада. Младенецът е представен два пъти: в пещерата и в купела. В долния ляв ъгъл е Св. Йосиф с глава, подпряна на дланта на лявата си ръка. Пред него се смята, че е дяволът, който се опитва да изкуси Йосиф. Има и друга версия, според която този образ е на Св. пророк Исаия, който предсказал раждането на Богомладенеца. Иконата на Рождество Христово е изпълнена със светлина и радост. Червеният цвят на мантията, върху която лежи Божията Майка, олицетворява радост, неопишуема красота, но и бъдещата жертва на Божия Син. В някои икони Божията майка е отвърнала лице от Младенеца, сякаш предчувствайки страданията на Своя Син. Иконата на Рождество обикновено се поставя на иконостаса в близост до иконата на “Възкресение Лазарово”. Така се подчертава човешката, но и божествена природа на Господа. Младенецът е увит със същите пелени, с които са правени погребалните савани на починалите. С това отново се подчертава любовта на Бога към човечеството, изпратил Своя единороден Син, който да се роди не в дворци, а в бедност и да претърпи кръстна смърт заради нас грешните.

Магдалина Градинарова

НАШАТА ПРАЗНИЧНА

АНКЕТА

Въпросите бяха следните:

1. Какво е за вас

Рождество Христово?

2. Кой е най-хубавият подарък, който сте получавали на Рождество?

3. Какво според вас трябва да има на коледната трапеза?

4. Вярвате ли, че дядо Коледа е истинска личност и че той носи подаръците?

5. Защо украсяваме елха за Рождество Христово?

6. Как си представяте начина, по който някога хората са празнували Рождество?

7. Какво бихте подарили на родилця се във Витлеем Христос?

Какво мислят участващите в анкетата за празника Рождество Христово? За повечето от тях това е светъл, голям, свят, изключително важен християнски празник – така

Драги читателю, по случай приближаващия светъл празник Рождество Христово в нашия храм „Успение Богородично” направихме една анкета. Тя имаше за цел да покаже как хората в храма се отнасят към различни въпроси, които са пряко свързани с празника.

поне отговарят възрастните. За децата празникът е свързан с веселба и много подаръци. Василка (от възрастните) казва, че Рождество е празник, свързан с “тайнствена радост от Всевишния”.

За това, кой е най-хубавият подарък, който нашите анкетирани са получавали за празника. Повечето отговарят, че не помнят или че не са имали някакъв по-особен подарък. Децата споменават като най-любим подарък компютър или някаква играчка. Ваня и Любов (от възрастните) са отговорили, че най-хубавият подарък е радостта и чудото на празника.

Според повечето от анкетираниите на коледната трапеза е желателно да има колкото се може и възможно по-вкусни ястия. Най-големи са предпочитанията за печени прасенца,

печени гъски и въобще разни вкусни месца. Някои не забравят и традиционната питка с късмети. За децата менюто на празничната трапеза трябва да е във вид на разни вкуснотийки (от които им се развалят зъбите): бонбони, шоколади, торти... Иванка (от възрастните) мисли, че “на коледната трапеза трябва да има насядали много добри хора”. Златка (пак от възрастните) смята, че менюто трябва да се разнообрази с “любов, мир и радост” .

За това, кой е най-хубавият подарък, който нашите анкетиранни са получавали за празника? Повечето отговарят, че не помнят или че не са имали някакъв по-особен подарък. Децата споменават като най-любим подарък компютър или някаква играчка. Ваня и Любов (от възрастните) са отговорили, че най-хубавият подарък е радостта и чудото на празника.

По въпроса дали дядо Коледа е истинска личност, повечето мислят, че дядо Коледа не съществува и не той носи подаръците им. Любен (от възрастните) смята, че “това е пълна греховна измислица”. Само няколко

деца все още вярват в дядо Коледа (но иначе никой не се отказва да получи от него подарък).

По въпроса защо украсяваме елха на Рождество: повечето от анкетираните отговарят, че такава е традицията. Антонела (от възрастните) казва, че елхата е “за да се радват и деца, и възрастни”. Според някои от възрастните, елхата присъства на Рождество в дома ни, за да “застане до нея лъжовният дядо Мраз”. Имаме много интересни предложения от по-малките деца. Тук много ни хареса предположението на Серафима, която е на 8 г.: ”Когато Иисус Христос се родил, всички дървета отишли да Му се поклонят. Само елхата не отишла, защото се бояла да не го убоде.” Явно поради тази нейна учтива постъпка, тя е избрана за рождественско дърво. Ксения (на 11 г.) пък мисли, че се украсява елха, “защото е по-весело и по-хубаво”.

Как са празнували някога хората Рождество Христово? Анкетираните отговарят, че в миналото хората са ходели на църква, причастявали са се и после са се прибирали по домовете си. Украсявали

са коледно дръвче и са приготвяли трапезата, след което са се нареждали в тесен семеен кръг и са празнували. Деница (на 12 г.) мисли, че на масата е имало печена пуйка, имало е и слуги, които са поднасяли ястията. В къщите са слагали елха, която не е била украсена. Любов (от възрастните) мисли, че цялото семейство се е събирало на празничната трапеза, на която са слагали каквото имат и с голяма любов и вяра отправяли молитва към Бога за по – добро.

Какво бихме подарили на родилия се във Витлеем Христос?

На този въпрос всеки отговаря различно. По-малките отговарят, че биха му подарили злато или всякакви скъпоценности, защото все още не разбират, че тези вещи нямат никакво значение за Него. По-възрастните отговарят по-зряло, защото вече знаят кое е ценно в живота. Мария (на 13 г.) отговаря, че би му подарила часовник и обувки, а Данаил (от възрастните) казва, че би му подарил коледна звездичка. А отговорът на Антонела (от възрастните) е, че би му подарила сърцето си. Изключително интересен отговор е дала Йоана (на 8 г.): ”Бих Му подарила един празен тефтер, в който

Той да напише за Своя живот и после хората да го прочетат.”

И така. Какви изводи може да направим?

Всички анкетирани биха искали да отпразнуват един щастлив и изпълнен с радостни емоции и богато наредени трапези празник. Но според нас трябва да споделим вкусните печени пуйки и прасенца с някой бездомен или беден човек, а тортите, сладкишите и играчките, който вече не са ни интересни, трябва да дадем на някой детски дом, защото децата там ще им се радват повече отколкото ние.

Бихме попитали децата от храма ни се щаляли ли сте се някога вместо да чакате мама и татко да ви подарят подаръка за Коледа, да помолите свети Николай (Санта Клаус или дядо Коледа) за това.

Ние бихме могли да споделим радостта от украсената коледна елха с някой по беден наш съсед.

Господ Иисус Христос е дошъл на земята, за да подари спасение на душите ни и би искал да не подаряваме точно на Него подарък, а да подарим радост и обич на нашите близки хора.

Нали Господ иска МИЛОСЪРДИЕ, а не жертви, както е казано в Библията.

Вероника Станева и Ива Бързина

ПРЕПОДОБНИ РОМАН СЛАДКОПЕВЕЦ

Преподобни Роман живял през петия и през първите десет години на шестия век.

Той бил клисар в цариградската църква „Св. София“. Бил неграмотен, но се отличавал с добродетелен живот и с ревност към Църквата.

Цариградският патриарх Евтимий (489-495) го обикнал за кротостта и благочестието му .

На това завидели някои църковни служители. Присмивали му се, че бил неук. Казвали му, че щом не знае да чете , няма право и да служи заедно с тях в храма.

За да го огорчат още повече, те направили опит да го изложат.

Н а тържествената вечерня срещу Рождество Христово, в присъствието на императорското семейство и на огромно множество богомолци, те завели Роман

в средата на храма и му дали богослужебна книга да чете. Роман нищо не можал да прочете. Засрамил се.

След службата той останал сам в просторния храм. Застанал на колене пред иконата на св. Богородица, молел се и

плакал дълго.

Късно през ноща, уморен от дългата и пламенна молитва, задрямал.

На сън му се явила Божията Майка и му дала свитък. Заповядала му да го изяде. Пробудил се, изпълнен с неизказана радост. Почувствал, че разбира Свещеното Писание и че душата му е пълна с дълбока мъдрост. Със сълзи на очи благодарил на своята небесна Учителка.

Рано на другия ден с весело сърце той отишъл в храма. По време на светата Литургия, когато църковните служители трябвало подред да пеят, той застанал на средата и със сладък глас запял: „Днес Дева ражда Сврхестествения и земята поднася пещера на Непрестъпния.

Ангели с пастири славословят, а мъдреци със звездата пътешестват, защото заради нас се роди Отроче младо

– Предвечният Бог!”

Патриархът с почуда слушал песента. Когато Роман престанал да пее, извикал го при себе си и го запитал, от къде е научил тая дивна песен. Роман разказал как го просветила небесната Учителка.

Църковните служители се засрамили от своята постъпка и поискали прошка.

Патриархът ръкоположил Роман за дякон и той почнал да учи тия, които по-рано го укорявали в невежество.

Св. Роман написал много църковни песни, които и сега се пеят в църквата. В 510 г. ой починал в дълбока старост. Светата Църква го възхвалява, като го нарича „сладкогласен”.

Съставител на текста и илюстрации: *Златина Вълова*

КАК ПРАЗНУВАМЕ РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

*Проповед на о. Алексей
(Английска Православна Старостилна Църква –
Синод на противостоящите)*

Целият месец декември се прекарва или в подготовка за празника на Рождеството на нашия Спасител във Витлеем чрез спазване на пости, които продължават до и включително Коледната нощ, или в празнуване на самия празник, който, според православната практика трае не 12, а 7 дена. Двете недели преди самия празник честваме праведници от Стария Завет, а през втората от тези недели, по време на Светата Литургия се чете Евангелие от Св. Матей, глава 1, стихове 1-25, разказващо за произхода на Спасителя по плът. Това е много повече от едно потвърждаване на реалността на Въплъщението. Живота на предците на Спасителя, които са изброени там, ни дава подробни знания за Неговото

учение и неговата любов към нас. Историята на всеки един от тях е сама по себе си една проповед. Често дори имената на Неговите предци носят поука.

Неделята след празника честваме Родствениците на Нашия Спасител - Пророк Цар и Псалмопевец Давид, който е бил Негов праотец, Неговия мним баща, Йосиф обручник, годеник на Божията майка и сина на Йосиф, Свети Апостол Джеймс (Яков), който, макар и не един от дванадесетте, е бил първия Епископ на Йерусалим и който православните наричат Брат Господен. Те двамата, които са присъединени към Неговото фамилно дърво със Св. Давид, както сме и ние, православните християни, съставяме Избрания народ, Новия Израел, истинските потомци на всички онези праведници на благословения стар Израел, които почитаме преди празника.

Превод от англ.: Стефан Гагов

Източник:

<http://www.saintedwardbrotherhood.org/>

